

ÁFORM UM LAGASETNINGU

– sbr. samþykkt ríkisstjórnar frá 10. mars 2017, 1.-4. gr.

Málsheiti og nr.	Samhæfing stefna og áætlana á sviði samgöngu- og sveitarstjórnarmála SRN20070022
Ráðuneyti /verkefnisstjóri	Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið/Ólafur Kr. Hjörleifsson
Innleiðing EES- gerðar?	☐ Já ☒ Nei
Dags.	8. júlí 2020

A. Úrlausnarefni

1. Forsaga máls og tilefni

Sú stefnumörkun sem unnin er í samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytinu samkvæmt lögum er eftirfarandi:

- Samgönguáætlun, skv. lögum um samgönguáætlun, nr. 33/2008.
- Fjarskiptaáætlun, skv. lögum um fjarskipti, nr. 81/2003.
- Byggðáætlun, skv. lögum um byggðáætlun og sóknaráætlanir, nr. 69/2015.
- Stefnumótandi áætlun ríkisins um málefni sveitarfélaga, skv. sveitarstjórnarlögum, nr. 138/2011, sbr. lög nr. 53/2018.

Þessar fjórar stefnur og áætlanir varða öll meginverkefni ráðuneytisins og segja má að þær séu hryggjarstykkið í stefnu þess og starfi. Þær tengjast mjög náið og einstök meginmarkmið og áherslur snerta gjarnan þær allar samtímis.

Lög um breytingu á ýmsum lögum til samræmingar á áætlunum á sviði samgöngu-, fjarskipta-, sveitarstjórnar- og byggðamála, nr. 53/2018, sem gildi tóku í júní 2018, fólu í sér fyrsta áfangann í aukinni samhæfingu á stefnum og áætlunum ráðuneytisins. Var markmiðið að ná fram aukinni skilvirkni og samhæfingu áætlana, auk þess sem komið var á sérstakri stefnumörkun í málefnum sveitarfélaganna. Verklag við gerð áætlanna var samræmt, sem og form þeirra og tímaspönn, m.a. út frá forsendum laga um opinber fjármál.

2. Hvert er úrlausnarefnið?

Með frumvarpinu verður unnið að framgangi næsta áfanga við aukna samhæfingu stefna og áætlana á verkefnasviði samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins. Með því megi ná meiri árangri fyrir samfélagið með aukinni samvinnu málaflokka, meira gagnsæi og hagkvæmari nýtingu fjármuna.

Meðal þess sem metið verður við undirbúning frumvarpsins er sameining fimm og fimmtán ára áætlana í eina áætlun, framsetning markmiða með áætlanagerðinni, skipan ráða, samræming svæðaskiptingar, hvernig draga megi fram sameiginleg verkefni áætlanna og hve ört þær skuli endurskoðaðar.

3. Að hvaða marki duga gildandi lög og reglur ekki til?

Sú framkvæmd sem taka á til endurskoðunar er bundin í lög og því þarf lagabreytingar til að ná fram markmiðum um aukna samhæfingu og hagkvæmni.

B. Markmið

1. Stefna hins opinbera á viðkomandi málefnasviði/málaflokki

Löggjafinn hefur ákveðið að marka skuli stefnu á viðkomandi sviðum, ýmist með lögum eða þingsályktunum.

2. Markmið sem að er stefnt með lagasetningu í ljósi úrlausnarefnis og stefnu stjórnvalda Markmiðið er að taka næsta áfanga við samhæfingu áætlana á verkefnasviði samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins. Með þeim hætti megi ná auknum árangri við framkvæmd meginverkefna ráðuneytisins og þar með jákvæðum áhrifum á samfélagið.
C. Leiðir
1. Ekkert aðhafst - hvaða afleiðingar hefði það? Viðkomandi stefnumörkun færi fram á grundvelli gildandi lagaákvæða. 2. Önnur úrræði en lagasetning sem metin hafa verið Nauðsynlegt er að breyta viðkomandi lögum til að ná fram markmiðum. 3. Mögulegar leiðir við lagasetningu Við undirbúning frumvarpsins verður lagt mat á hvort rétt sé að færa ákvæði um stefnumörkun á verkefnasviði samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins í heild eða að hluta í ein lög eða hvort ákvæði þar að lútandi verði áfram í sérlægum á hverju sviði. Verði það niðurstaðan mun frumvarpið fela í sér nauðsynlegar breytingar á viðkomandi lögum (bandormur).
D. Hvaða leið er áformuð og hvers vegna?
1. Stutt lýsing á þeirri leið sem áformuð er og rökstuðningur fyrir henni Breytt verður ákvæðum sérlaga um stefnumörkun á verkefnasviði samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins til að ná fram framangreindum markmiðum. Hugsanlega verða ákvæðin sameinuð í ein lög. 2. Helstu fyrirhuguðu breytingar á gildandi lögum og reglum, hvort heldur bætt er við eða fellt brott Breytt verður ákvæðum laga um samgönguáætlun, laga um fjarskipti, laga um byggðáætlun og sóknaráætlanir og eftir atvikum sveitarstjórnarlaga.
E. Samræmi við stjórnarskrá og þjóðarétt – aðrar grundvallarspurningar
1. Koma áformin inn á svið stjórnarskrár og þjóðréttarskuldbindinga? Nei. 2. Varða áformin ákvæði EES-samningsins um ríkisaðstoð, tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu eða frelsi til að veita þjónustu? Nei. 3. Er önnur grundvallarlöggjöf sem taka þarf tillit til? Nei.
F. Samráð
1. Hverjir eru helstu hagsmunaaðilar? Opinberir aðilar og aðrir hagsmunaaðilar á viðkomandi sviðum. 2. Er skörun við stjórnarmálefni annarra ráðuneyta? Horfa þarf til ákvæða laga um opinber fjármál, m.a. um tímaspönn áætlana. Að öðru leyti er ekki um beina skörun að ræða en ljóst er að aukin samhæfing stefna og áætlana innan Stjórnarráðsins hefur almenn jákvæð áhrif. 3. Samráð sem þegar hefur farið fram. Opið samráð hefur ekki farið fram. 4. Fyrirhugað samráð Auk opins samráðs í samráðsgátt Stjórnarráðsins verður sérstakt samráð við opinbera aðila og aðra hagsmunaaðila á viðkomandi sviðum.
G. Mat á áhrifum þeirrar leiðar sem áformuð er
1. Niðurstaða frummats á áhrifum, sbr. fylgiskjal Samfélagslegur ávinningur af markvissari og samhæfðri áætlanagerð. Hugsanleg smávægileg áhrif á útgjöld.
H. Næstu skref, innleiðing

1. Hefur verið gerð verkefnisáætlun fyrir frumvarpssmíðina? Já. 2. Hvernig verður staðið að innleiðingu löggjafar? Hvað má gera ráð fyrir að þeir sem verða fyrir áhrifum, opinberar stofnanir/hagsmunaaðilar/almennigur, þurfi langan tíma til undirbúnings/aðlögunar? Unnið verður eftir ítarlegri og tímasettri áætlun um áherslur og framkvæmdir þar sem tilgreindir eru árangursmælikvarðar og markmið. Stefnumótunarhópur ráðuneytisins mun vinna að innleiðingu breytinganna. 3. Hvaða forsendur þurfa að vera fyrir hendi til að lagasetning beri árangur? Samhent vinnubrögð þeirra sem koma að stefnumótun og áætlunargerði gegna lykilhlutverki, enda tengjast þessar áætlanir náið með sameiginlegum meginmarkmiðum og áherslum. 4. Mælikvarðar á árangur og útkomu Markmið um frekari samhæfingu áætlana náist á árinu 2021. Þá verður lagt verður mat á samfélagslegan ávinning af aukinni samhæfingu á þessu sviði sem hefjist á árinu 2021. 5. Hefur verið hugað að því að afla gagna til að meta árangur þegar þar að kemur? Árangur verður metinn í lok árs 2021.
I. Annað
J. Fylgiskjöl
1. Mat á áhrifum lagasetningar – Frummat, sbr. eyðublað 2. Önnur fylgiskjöl eftir atvikum